

Veljača je dobroano zagazila u svoju drugu polovinu a Prijedlog proračuna za 2004. godinu još nismo dobili. Sredstva javnog priopćavanja nas obavještavaju da će Vlada tek danas raspravljati o Prijedlogu proračuna. Ovo, u drugom koraku, znači da će se Proračun za 2004. godinu donijeti po hitnom postupku. Drugim riječima, Proračun će biti izvedenica prošlogodišnjeg a ne temeljni instrument ekonomske politike. Iz Proračuna, moja spekulacija, neće se identificirati potrebne akcije kako bi se početkom naredne godine smanjio PDV. Što više, čini mi se, o tome se više ne razmišlja. A moralo bi!

Ono što je poznato možemo podijeliti u dva dijela.

Kretanje poreznih prihoda biti će nešto niže nego prošle godine. Pesimizam se temelji na predvidivo manjoj stopi rasta BDP. Pojedini porezni oblici također će se usporiti sukladno kretanju BDP-a. Imam dojam da se radi samo o produženju trenda a ne o analitičkom pristupu planiranja poreznih prihoda. Ovdje valja pridodati da se očekuju manji prihodi od prodaje obiteljskog srebra. Ovo predviđanje tumačim kao «zlatnu rezervu» Vlade ukoliko dođe (u što ne sumljam) u financijske/likvidne poteškoće. Ono što valja istaknuti je priznanje bivšoj vlasti jer se predviđa rast poreza na dobit od desetak posto. Porezni prihod poreza na dobit je u zaostatku godinu dana i njegovo povećanje ide na slavu SDP-u. Koliko će iznositi porez na dobit u ovoj godini vidit ćemo tek 2005. godine.

Drugi, važniji dio, je nevidljiv/nepoznat široj javnosti. Ovo se ponajprije odnosi na nedefiniranu politiku glede javnih rashoda. Znamo da se neće ništa bitno dogoditi osim što bi eventualni ekces na rashodnoj strani, u smilu njegovog povećanja, mogao ozbiljno dramtizirati stanje u Proračunu koje je i tako prilično trusno. Pri izradi proračuna nije dobro gubiti iz vida tadašnji Rebalans proračuna iz 1998. godine čiji su učinci i danas prisutni. Ni na strani prihoda neznamo što će se zbivati s kretanjem javnog duga. Za sada znamo da dopijevaju obveze koje će se reprogramirati. Jedanko tako znamo da se predviđa deficit od 4,5% BDP-a, ali neznamo u kojoj će se mjeri deficit pokriti inozemnim a koliko tuzemnim zaduživanjem. U inozemstvu gubimo bonitet, na domaćem tržištu zaduživanje države ima učinak istiskivanja (crowding-out effect).

Sve u svemu neće se ništa novog dogoditi. Ovo je razumljivo ako se zna da nisu učinjeni baš nikakvi naponi nove vlasti da promjeni ekonomska politika. «Pleti kotac ko i otac» nije samo divljenje narodnoj mudrosti već dijagnoza i preporuka poduzetnicima.